

07.10.2026

UKA2026/277 aamma 278

Naleraq

Jens NapâtôK'

**Naalakkersuisut Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit
Inatsisartut inatsisaata nr. 17-ip, 17. novembari 2010-meersup, Sanaartorneq pillugu
Inatsisartut inatsisaata nr. 13-ip, 26. maaaji 2010-meersup kiisalu Pigisanik
aalaakkaasunik piginnaatitaaffimmik pisisarnejq imaluunniit atuisinnaatitaaneq pillugu
Inatsisartut inatsisaata nr. 78-ip, 21. novembari 2025-meersup
allanngortinneqarnissaannut siunnersuummik saqqummiussinissamut
peqqueneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
Allannguutit aqqutigalugit inuit inuiaat Kalaallit Kalaallit Nunaannut ataavartumik
attuumassuteqartunut ilaasut nunaannarmi namminerisamik sunngiffimmi illuaqqanik
nalunaaruteqartarnermik pisariinnerusumik aaqqissuussineq malillugu
sanaartorsinnaallutillu piginnissinnaassapput.**

(Inatsisartuni ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni nuna nunaminertallu privatimik

pigineqalersinnaannginnerannik, tunineqarsinnaannginnerannik,

qularnaveeqqusiunneqarsinnaannginnerannik

iluanaarniutigineqarsinnaannginnerannillu

kiisalu nunaminertat taamaallaat atuisinnaatitaanermut malittarisassat naapertorlugit

atugassiissutigineqarsinnaanerannik atorneqarsinnaanerannillu aalajangersaasumik

**Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik saqqummiussinissamut peqquneqarnissaat
pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartuni ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Naleqqamiit Inatsisartunut ilaasortaq Naleqqami siulittaasorput Pele Broberg siunnersuutitut pingaarutilinnut marlunnut qujassuteqarfigerusuppatsigit pingaarutilerujussuarnik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuutit qatinnut siunnersuutigisannullu imatut oqaaseqaateqassaagut:

Siunnersuutit marluk taakku ataatsimik erseqqissumik tunngaveqarput, tassalu Kalaallit nunaminnik atuinissamut periarfissaata pitsaanerulersinneqarnissaat taamatullu Kalaallit Nunarput asarput siuaasatta uagutsinnut tunniussaasut inuit ataasiaakkat pigisarinngikkaat Kalaallit Nunarput nunap inuisa tamattaalluta ataatsimoorussatut pigisatta pingaarnersaat qaqugukkulluunniit tuniniarneqarsinnaannginnissaa qulakkeerniarlugu siunnersuutit aappaa imaqarpoq.

Immikkoortoq 277 Nunap inuit kalaallit namminerisaminnik asimi illuaqqiorsinnaanerannut tunngavoq siunnersuutillu aappaa immikkoortoq 278 nunatta nunataata namminersortunut pigisassanngortinneqarsinnaannginneranut, tunineqarsinnaannginneranut, qularnaveeqqusiunneqarsinnaannginneranut iluanaarniutigineqarsinnaannginneranullu tunngassuteqarpoq.

Siunnersuut ersarilluinnarpoq paasinarlunilu tassalu Illuaraq inuup pigisinnaavaa. Nunali inummi piginneqarsinnaanngilaq inuiaqatigiit ataatsimoorussatut pigiinnarneqassaaq.

Nunamik tassalu nunaminertamik atuneq kalaallit inuunerannut kulturianullu ilaavoq. Piniariartarnerput, aalisariartarnerput, aasarsiortarnerput ilaqutariittullu angalaartarnerput kinguaariinniit kinguaariinnut ingerlateqqinneqartuarsimapput.

Illuaraq taamaattumik illuinnaanngilaq. Ilaqutariit naapittarfiattut, meeqqanut nunamik ilisimasaqalersitsiffittut, piniarnermut aalisarnermullu aallaavittut atorineqarsinnaavoq.

Innuttaasut nunaminnut atassuteqarnerat nukittorsassavarput. Pisariaqanngitsumik allaffissornikkut aporfissalersussanngilarput, tamannalu ajornannginnerusumik aqutissioritariaqarlunnartutuut Naleqqamiit isigaarput.

Taamaattumik Naleqqamiit taparserparput namminerisamik asimi illuaqqiorniartunut nalunaaruteqarnikkut aqqissuussinerup pisariinnerup atuutilersinneqarnissaa. Maannakkut qinnuteqartarneq nunaminertamik pissarsiniartarneq nunap inuut ajornarpaallaaqaaq pisariuvallaarujussuarlunilu.

Malittarisassat siunertaminnut naapertuuttariaqartut Naleqqamiit isumaqarpugut, tassalu asimi illuaraq, ukioq kaajallallugu najugaqarfissaq inuussutissarsiutinulluunniit illuliassaq assigalugit tamatigut suliarineqartariaqanngillat naleqqussaasariaqarpugut nunap inuinut periarfissiisumik aqqutissiuusumillu.

Pisariinnerusumik aaqqissuusserusunnerput nunap inuinut pisariillisaaneq ima paasineqassanngilaq piumasaqaatinik tamanik atorunnaarsitsinissamik siunnerfeqarfiussasoq. Naamik eqaallisaarusuttugununa.

Pisariillisaaneq isumannaassuseq, ikuallattoornissamut sillimaniarneq, pinngortitaq, avatangiisit kulturikkullu eriagisassat suli illersorneqassapput. Illuaqqat sumi inissinneqarsinnaanerit, qanoq nalunaarsorneqarnissaat qanorlu nakkutigineqarnissaat erseqqissumik malittarisassaqaartinneqassaaq, sanaartorusuttunilli periarfissat pisariinnerusariaqarlunnartut Naleqqamiit isumaqarpugut.

Aaqqissuussineq inunnut ataasiakkaanut namminerisaminnik atuinissaannut saaffiginnittuuvoq. Ingerlatseqatigiiffinnut imaluunniit attartortitsinermut, takornariaqarnermut inuussutissarsiutinulluunniit allanut atorineqassanngilaq, nunap inuinut nunaqavissunut pisariillisaaneruniarporlu.

Naalakkersuisut najukkani pissutsit assigiinnginnerat tikkuarpaat. Tamanna ilumoorpoq. Nuup Kangerlua Kangersduar aammalu Upernaviup eqqaani pissutsit assigiinngillat. Sinerissami nunat assigiinngitsut aamma assigiinngissuseqarput.

Kisianni assigiinngissutsit ataatsimut itigartitsinissamut tunngavilersuutaasinnaanngillat, pissutsit piviusuupput nunarput isorartoqisoq assigiinngiaartumik atuiiffigineqarnera assigiinngeqaaq. Najukkani pissutsinut naleqqussakkanik malittarisassaqaarnissamut tunngavissaapput itigartitsiniarnermut tamanna tunngavilersuutaanera Naleqqamiit tupigusuutigeqaarput aammalu sineriammi najugaqartunut tamanna ataqpinnginnertut isigaarput aammalu allaffissornerup naalanngoraluttuinnarnera innuttaasunut kiffaanngissusiiaanerit Naleqqamiit nalilerusupparput Naalakkersuisuisut oqalunniannuarlutik kiffaanngissuseq annertusarneqassasoq akerlianik kiffaanngissuseq annertusarnaveersaarlugu killilersuerujussuariartuinnavillutik.

Kommunit pilersaarusiornermut, nakkutilliinermut pinngortitamillu illersuinnermut akisussaaffiat tatigalugulu ataqqineqartariaqarpoq. Peqatigitillugulu innuttaasut pisariitsumik ersarissumillu sullinneqarnissaat qulakkeerneqarnissaat kiffaanngissuseqarnerunissaat Naleqqamiit periarfissarsiorusullugu siunnersuut ilungersuutigiuassavarput ilami nunap inui maani nunatsinniittut killilersorniarneqarpallaarujussualeqapput qitiusumiit suna tamaat aqunniarneqarnera ingasappallaaruijussuarpoq nunap inui periarfissarsiorusuttut pisariinnersumik nunaminertamik asimi illuliorfissaminnik pissarsisinnaanerat ajornannginnerusariaqarluinnartoq Naleqqamiit pingaartillugu siunnersuut tapersorsorparput aammalu naaperiaarusussuseqartoqarpat suleqatigiinnermik piumassuseqartoqarpat piareersimavugut ilami Naalakkersuiisooqatigiit tusaavaugut ataatsimut oqaaseqartaartut naaperiaasinnaassuseq suleqatigiissinnaanerlu tunaartaralugu taavami una siunnersuut aamma taamatut naaperiaassutaasinnaava?

immikkoortoq 277-mi kikkut aaqqissuussinermut ilaatinneqassanersut erseqqissumik aalajangersarneqassaaq, nunap inui tassani aqutissiorneqassapput aammalu Kalaallit Nunaannut ataavartumik atassuteqarneq qanoq paasineqassanersoq ersasrissarneqassaaq, nuunnermi qanoq pisoqassanersoq, illuaqqallu qanoq tunniunneqarsinnaanersut inatsisitigut paatsuugassaanngitsumik suliarineqartariaqarput aammattaaq isumqarpugut maanna allamiut aningaasarsiutiginiarlugit ingerlasoqarpaallaannginerani aaqqissuussisariaqarpugut kalaaleqatitta nunap inuisa illersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu, tamanna kiap akerlilersorsinnaavaa uaguunngitsoq uagut nunap inui illersorlugit ilungersuuteqartarnitsinni makku ilungersuutiligatta ilagiinnarpaat.

Naleqqamit immikkoortoq 277 taamatut oqaaseqarfigeriarlutiguimmikkoortoq 278 imatut oqaaseqaateqarfigissuarput.

Immikkoortoq 278 tunngaviusumik naqissuserlugu qulakkeerlugu qulaqutanngorlugu isumarivaa siunnersuutip, tassalu Nunarput kina pigissavaa? Suliffeqarfiit inuit ataasiakkaat allallu piginnilersinnaassappat nunami pisisoqarsinnaassava?

Naleqqamiit akissut erseqqissuuvoq paatsuugassaananilu. Nunarput ataatsimoorussaraarput, nunpa inuisa pigaat siuaasatta eriagalugu paaralugu pisimasaat uagutsinnullu tunniussimassa

tamatta ataatsimoorullugu pigisassaraarput uagununa Kalaallit nunarput allat apereqqaarnata piginiarssarigaluaraat uagut ataatsimit pigaarput.

Nunarput asasarput tunillugu pisiarineqarsinnaasunngortinneqarnissaa, aningaasaatilinnit pigineqaleriartorluni pisiarineqartarnissaa imaluunniit iluanaarniutigineqarsinnaasunngortinneqarnissaa Naleqqamiit ersarissumik siunnersuuteqartut pigisatut eriagisassatut illersortariaqarparput, tamannalu illersortariaqarparput.

Innuttaasut illuliorsinnaassapput. Inuussutissarsiutinik pilersitsisoqarsinnaassaaq. Aningaasaliisoqarsinnaassaaq. Inuiaqatigiit ineriartortinneqassapput. Tamakkuli nunap pigisatta namminersortunut pigisassanngortinneqarnissaa pisariaqalersissanngilaat.

Nunaminertamik atuisinnaatitaaneq, illumik piginnittuuneq nunamillu namminerisamik piginnittuuneq assigiinngitsuupput. Assigiinngissut taanna inatsimmi erseqqissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq, tamannalu uani siunnersuummi ersarissumik saqqummiunneqarpoq.

Naalakkersuisut oqarmata nuna ataatsimoorussatut isumalluutaasoq, tamanna isumaqatigaarput. Kisianni tunngavik taanna atuutereerpat, taava inatsimmi erseqqissumik aalajangersarnissaa sooq itigartissavarput?

Tunngavik taama pingaaruteqartigisoq erseqqissumik illersorneqartariaqarpoq uagununa tamattaalluta ataatsimoorluta nunarput asasarput pisuussuserput siuaasatta uagutsinnut tunniussaat kinguaatinnut ingerlatseqqitassarput.

Siunissami tunngaviusumik inatsisissaq utaqqiisaaginnarneqassanngilaq. Ullumikkut Inatsisartut inatsisaatigut illersuisinnaavugut, siunissamilu tunngaviusumik inatsimmi sulii qaffasinnerusumik qulakkeerinnilluta tamanna ersarissarluaqqissinnaassavarput Naalagaaffinngortussaagatta tamanna Naleqqamiit qularutiginagu anguniagaraarput.

Naleqqamiit isumaqarpugut nammineerluta aalajangiisinnaatitaaneq aamma nunatta qanoq atorineqarnissaanut nunap inui tanngaviusariaqartut. Nunatta siunissaa nammineq aalajangiiffigissagutsigu, nunatta nunataa niuerutigineqarsinnaasunngortissanngilarput tamattaana eriagalugu pigisassarput illersortariaqarparput.

Naalakkersuisut inatsisitigut apeqqutit arlallit tikkuarpaat. Pigisanik illersuineq, aningaasalersuisinnaaneq, aningaasaliinerit nunallu tamalaat akornanni pisussaaffiit isiginiarneqartariaqartut tamanna Naleqqamiit akerlerinngilarput.

Kisianni apeqqutit taakku qulaajarneqarnissaat Naalakkersuisut inatsisissat siunnersuusiornerminni suliassaraat. Inatsisitigut suliassaqaamat politikkikkut anguniagaq unitsiinnarlugu kinguarsaaqqiinnarsinnaanngilagut.

Innuttaasut pisinnaatitaaffii, naammagittaalliorsinnaanerit kommunillu malittarisassanik naligiimmik aqutsisinnaanerit qulakkeerneqassapput siunersuutip sularinera tusarniaanerillu ilutigalugit taamaammat innuttaasut peqataatillugit aaqqissuussineq peqqissaartumik ingerlanneqarnissaa ilanngullugu Naleqqamiit siunersuutigaarput.

Aningaasatigut kingunerisassat aamma sukumiisumik qulaajarneqassapput. Kommuninut suliassat aningaasartuutillu suut nuunneqassanersut, sularinninnerup pisariillineratigut suut sipaarutigineqarsinnaanersut, nalunaarsuinerlu nakkutilliinerlu qanoq aaqqissuunneqassanersut ilisimassavarput.

Tamakku ataatsimiititaliap sulinermini qulaajagasssaanut aamma ilaasinnaapput taamaammallu Inatsisartuni partiinut suleqatigiserinnippugut ataatsimiititaliami sukumiisumik sularineqarnissaannut uku siunnersuutit marluusut. Siunnersuutinik itigartitsinissamut tunngavissaanngillat.

Naleqqamiit siunnersuutit marluk tamaasa taparserpagut.

Inassutigaarput immikkoortut 277 aamma 278 ataatsimiititaliamut susassaqaartumut ingerlateqqinneqassasut, aappassaaneerneqarnissaat sioqqullugu sukumiisumik sularineqarnissaat siunertarlugu.

Kalaallit nunap inui nunaminnik atuinissamut periarfissaat nukittorsartigit pitsanngorsartigit, taamaaliornermut peqatigitigut ilami nunap inuisa atugaat pisariinerulerlutillu taakkununga naleqqussarumallugit sulivugut. Nunarpullu ataatsimoorussatut illersussavarput aaqqissuusseqqinnikkut. Oqaasiinnaanngitsoq una naggasiutigilara

Nunarput tuniniagaanngilaq.